

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ОПШТИНА КОВАЧИЦА *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

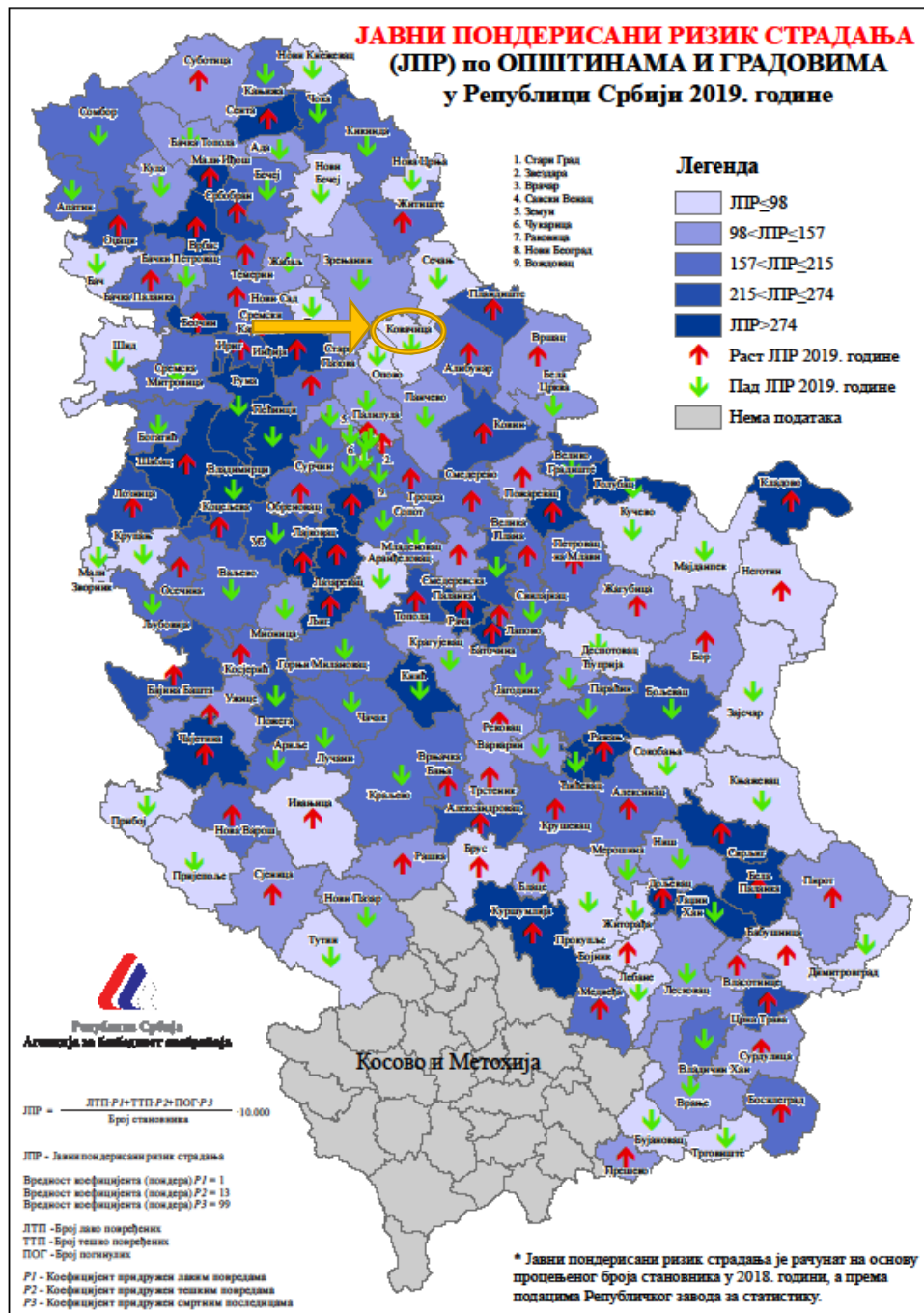
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији **општине Ковачица**. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији **општине Ковачица**. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију **општине Ковачица**.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Ковачица, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

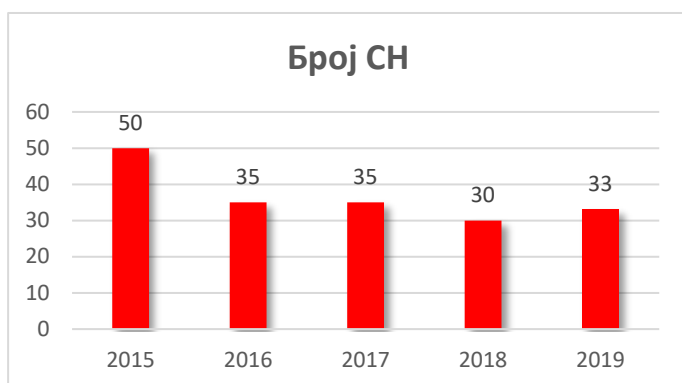
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

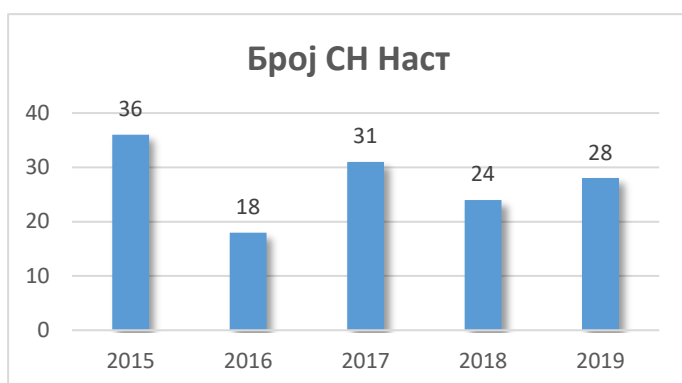

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Ковачица припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **183.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **137.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **12.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **209.**

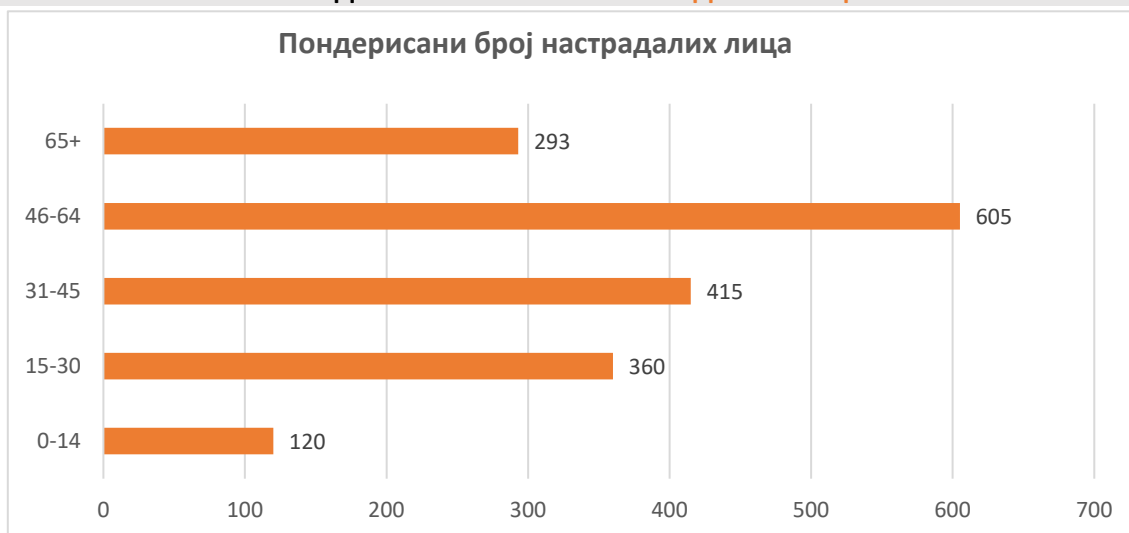
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

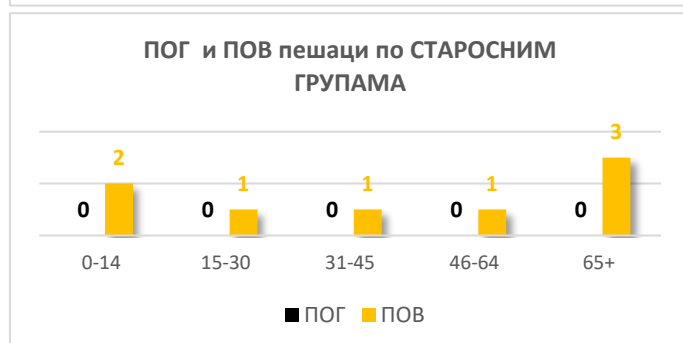
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

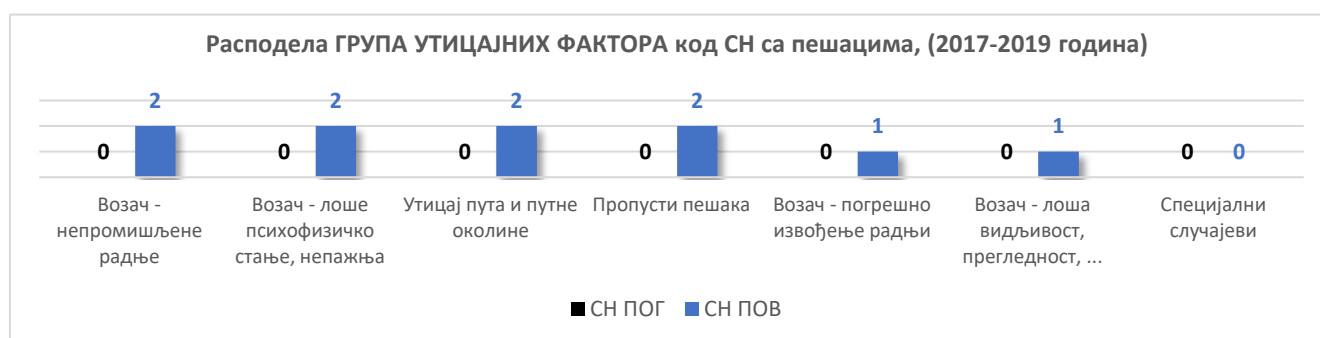
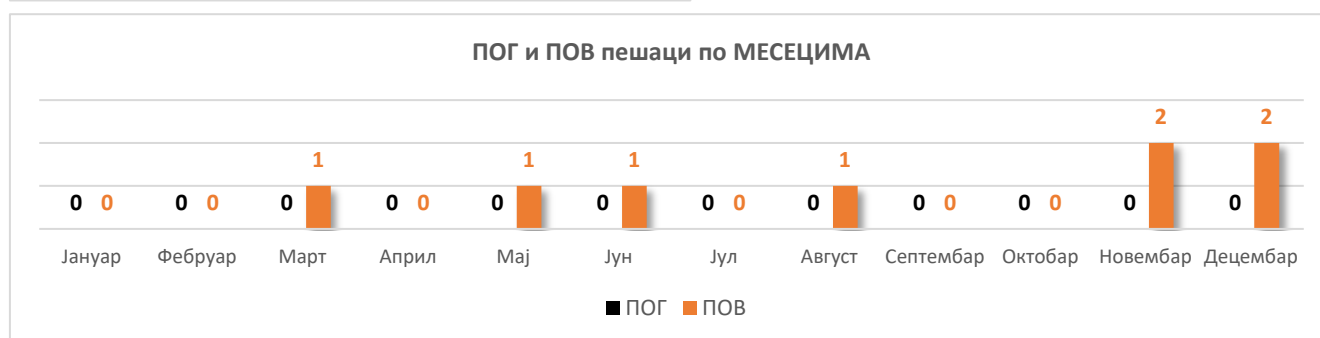

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

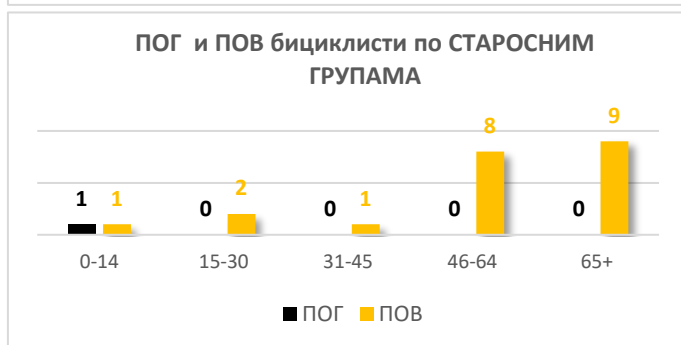
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

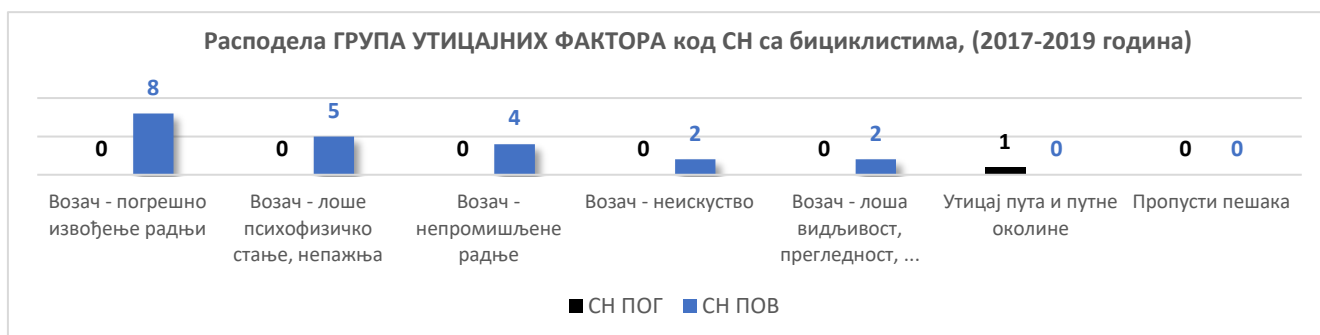
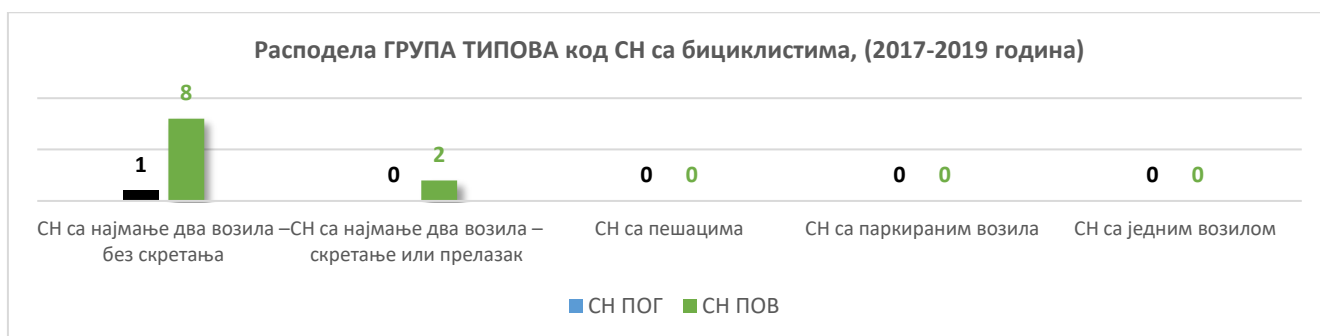
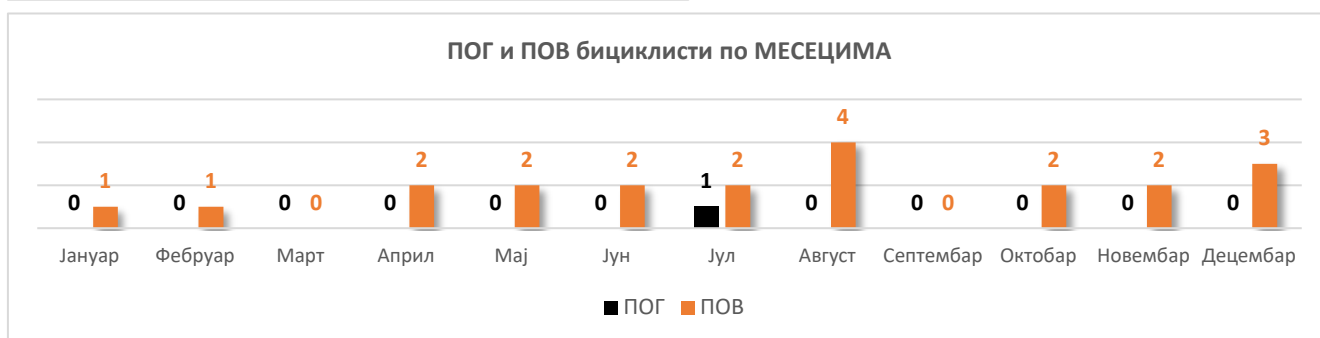
- Није било погинулих пешака (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 8, што чини 4% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **новембру и децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима су **Возач - непромишљене радње, Возач - лоше психофизичко стање, непажња, Утицај пута и путне околине и Пропусти пешака**.

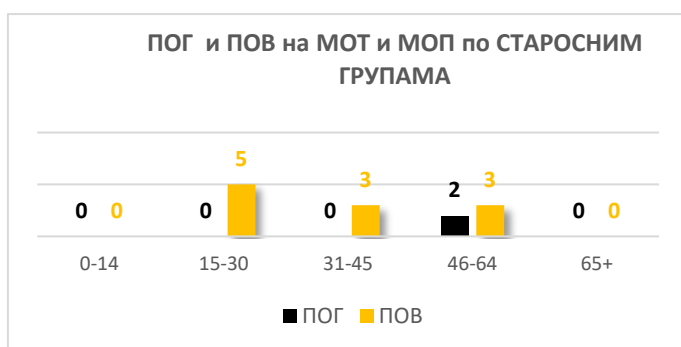
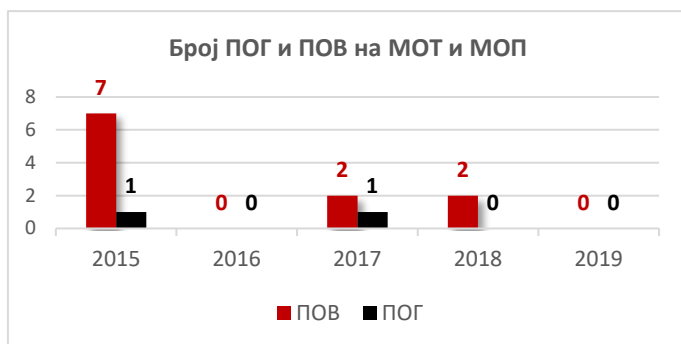
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

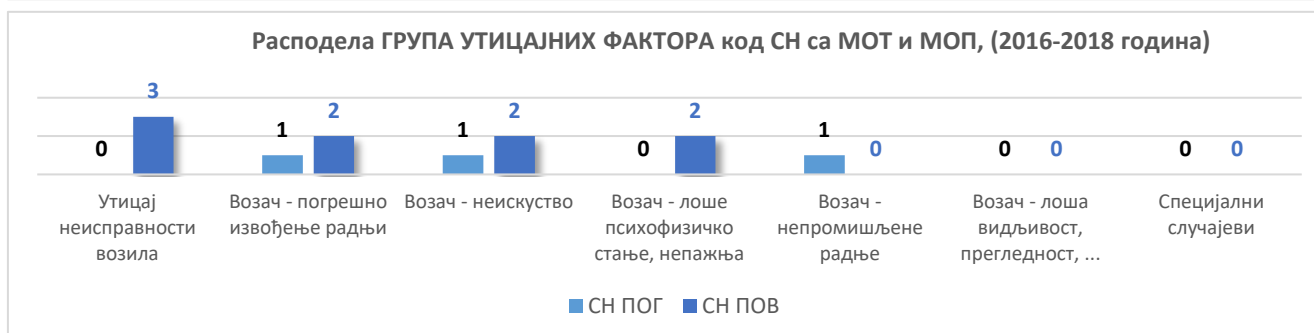
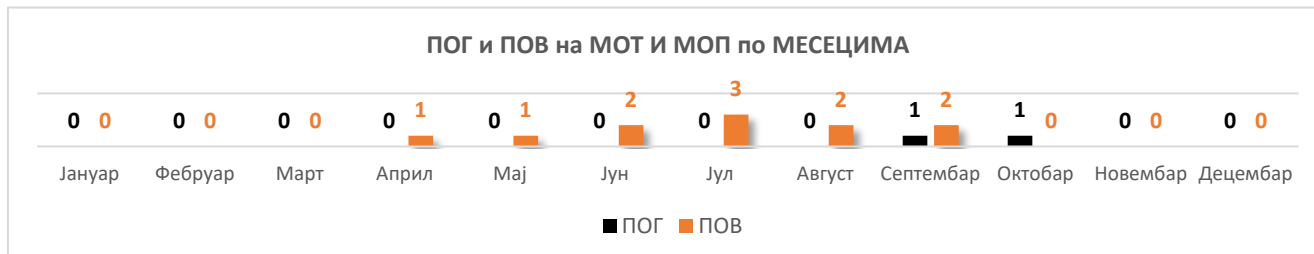
- **Број погинулих бициклиста је 1**, што чини **8% погинулих лица** у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених бициклиста је 21**, што чини **10% повређених лица** у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **65+ година**.
- Бициклисти највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

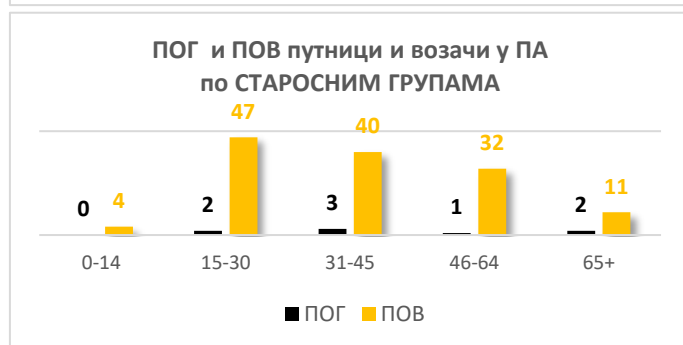

- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 11, што чини 5% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 и 46-64 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу и септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са **МОТ и МОП** најчешће су одабране **групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП су **Утицај неисправности возила, Возач - погрешно извођење радњи и Возач - неискључиво**.

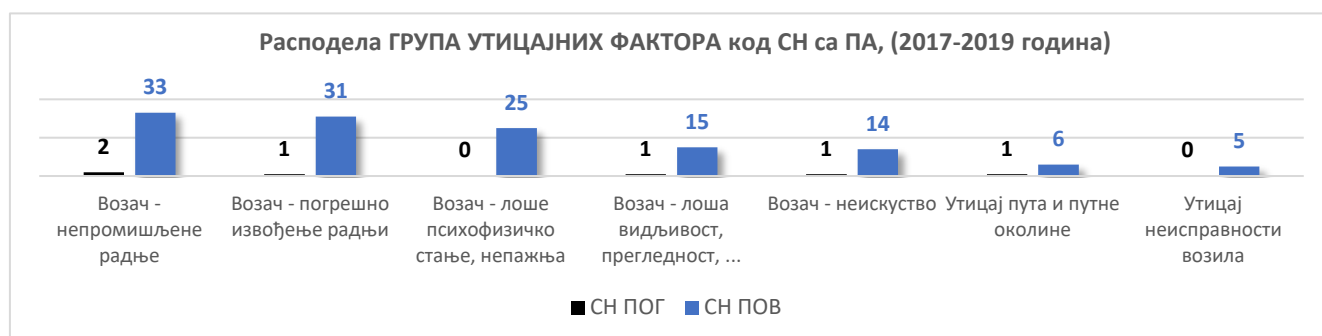
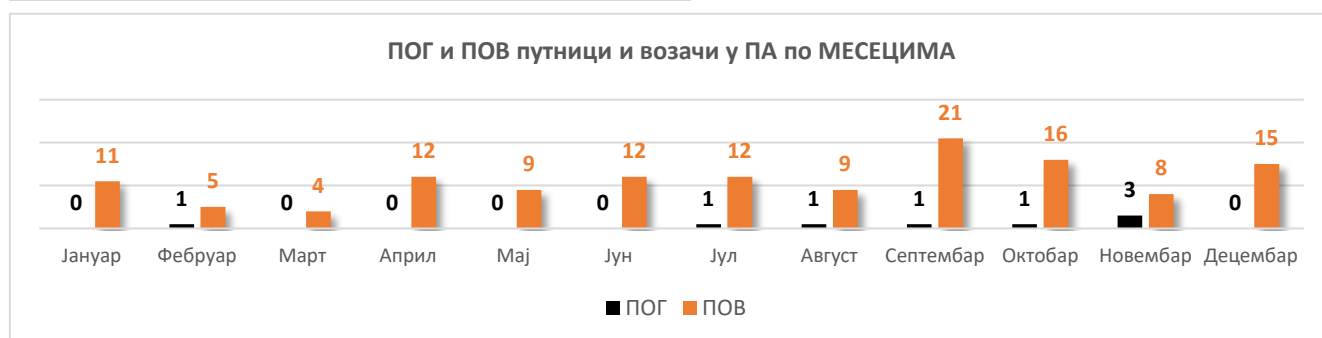

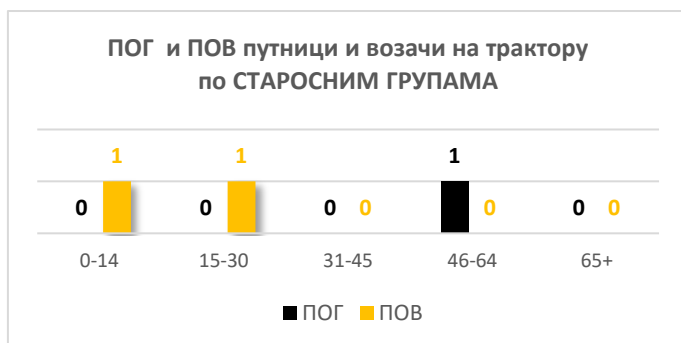
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

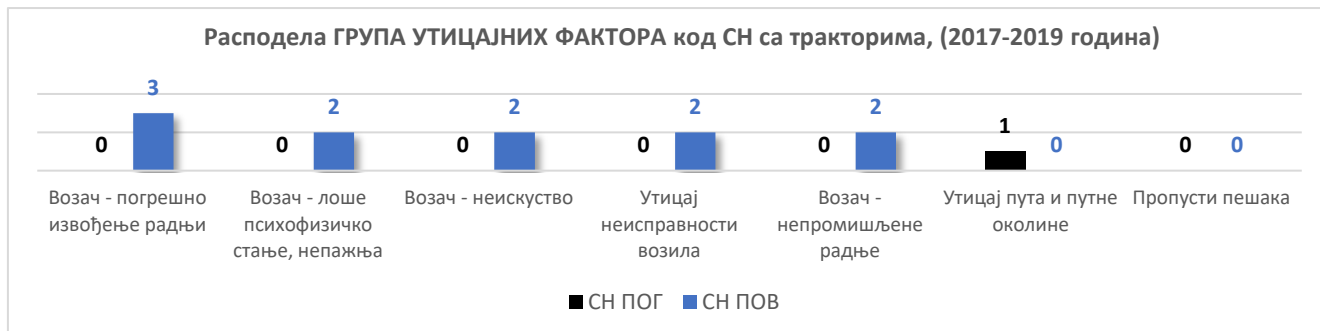
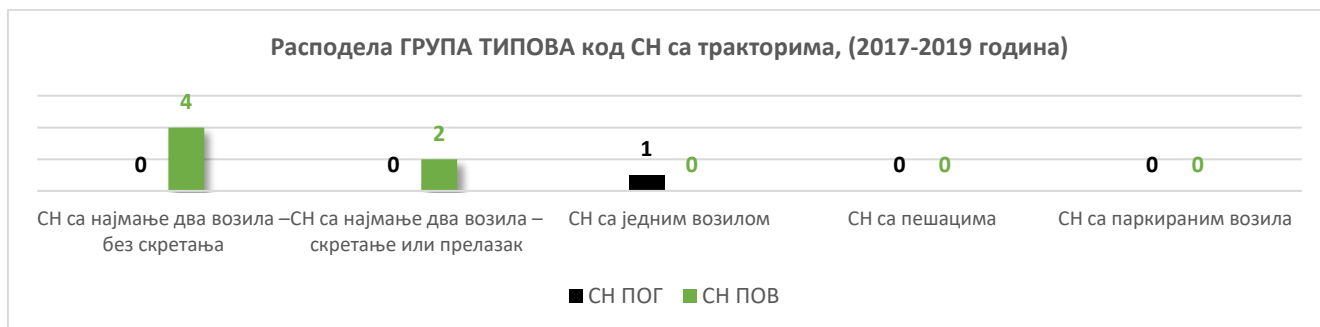
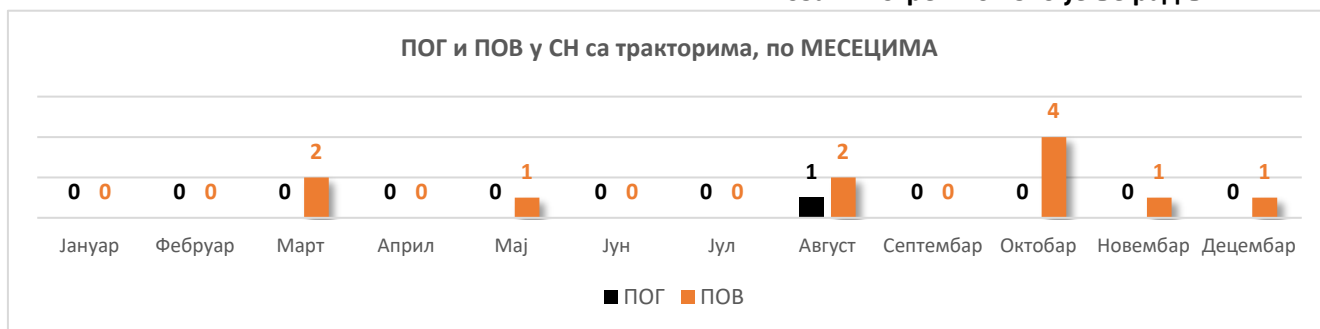
- Број погинулих возача и путника у ПА је 8, што чини 67% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 134, што чини 64% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у септембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

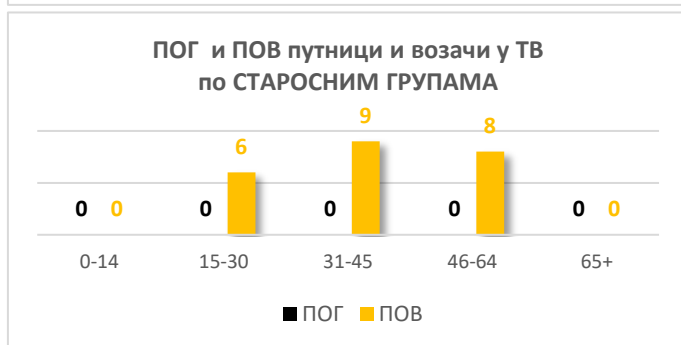
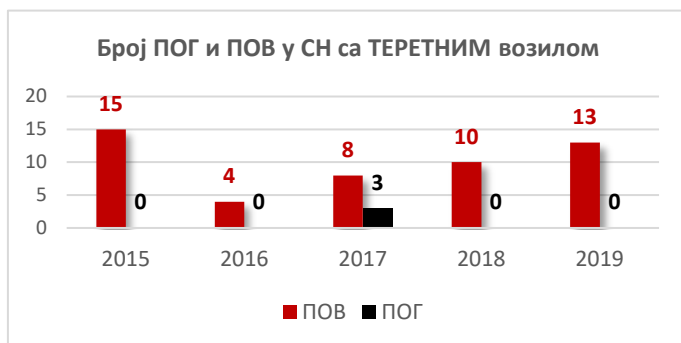
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

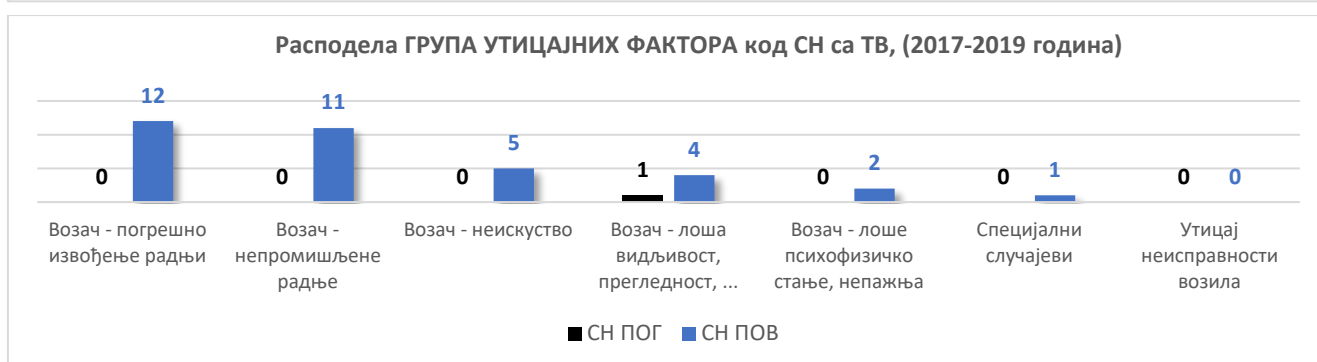
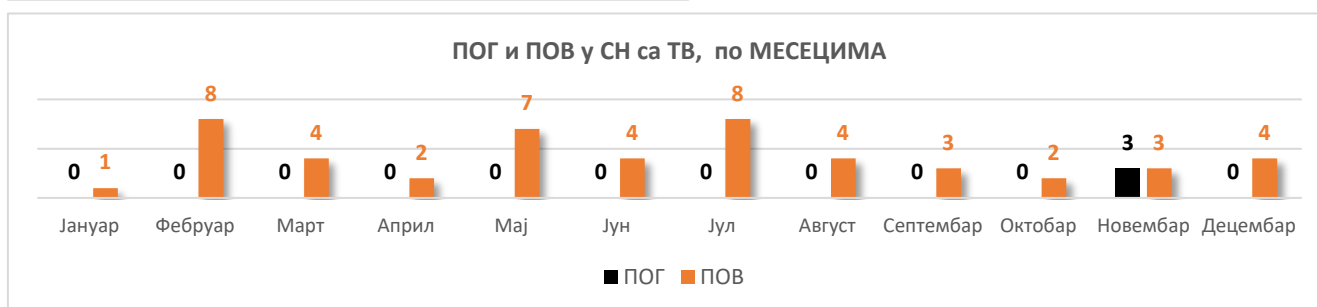
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 1, што чини 8% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 5% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости 0-14, 15-30 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - погрешно извођење радњи.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

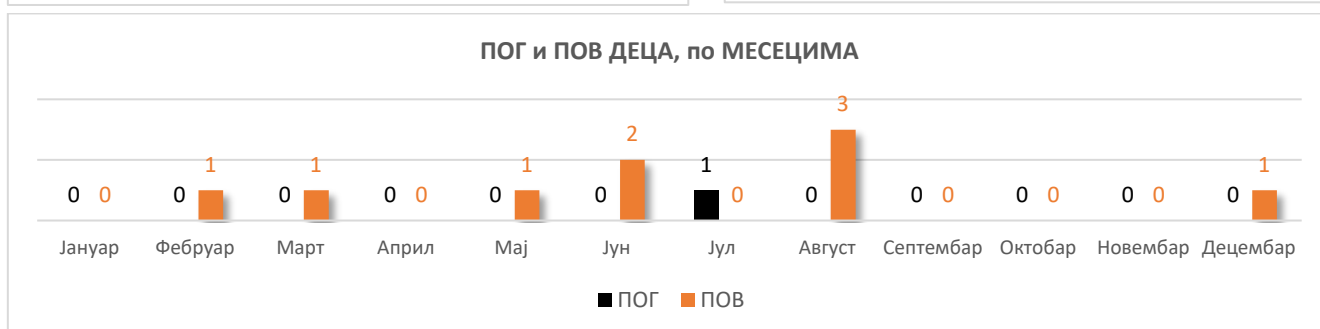
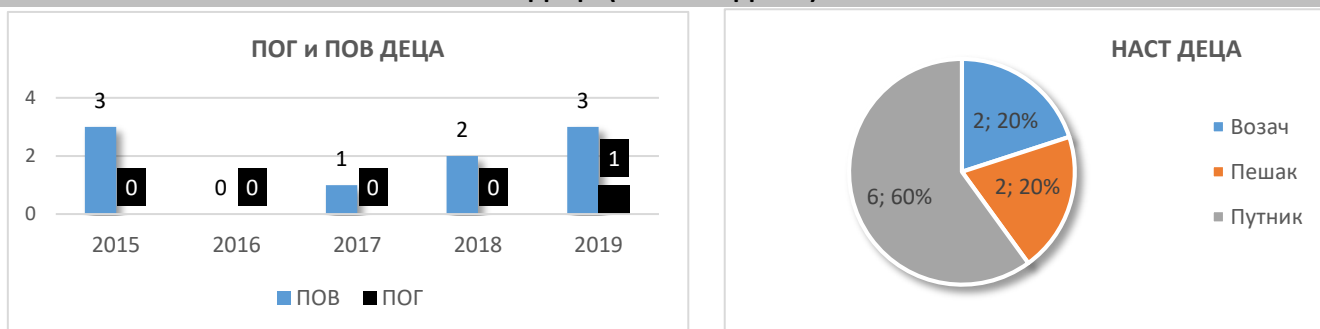

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 3, што чини 25% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 24% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у фебруару и јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - погрешно извођење радњи.

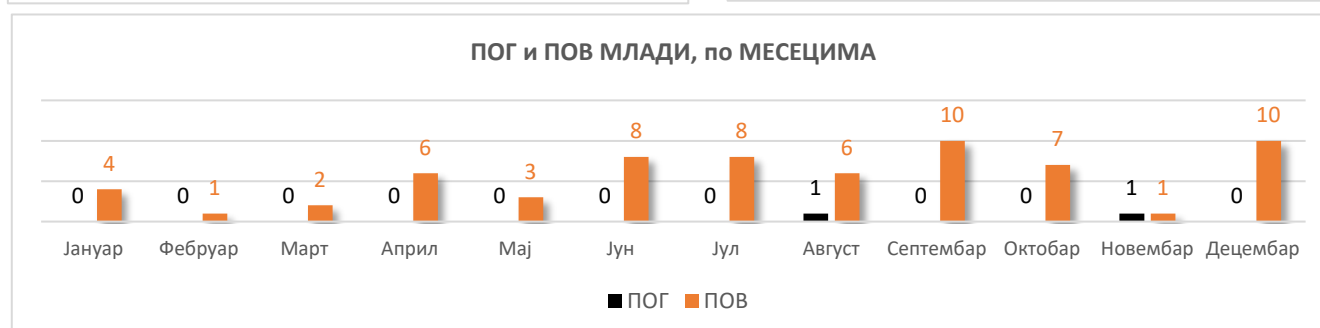
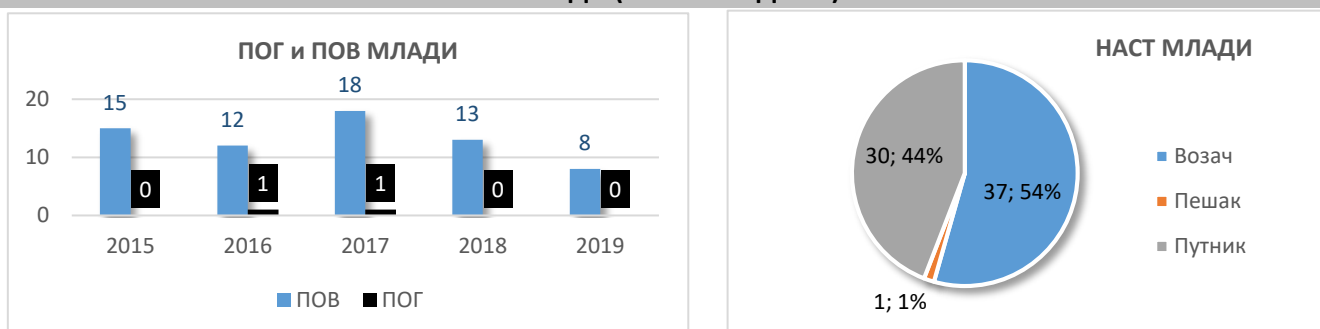
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

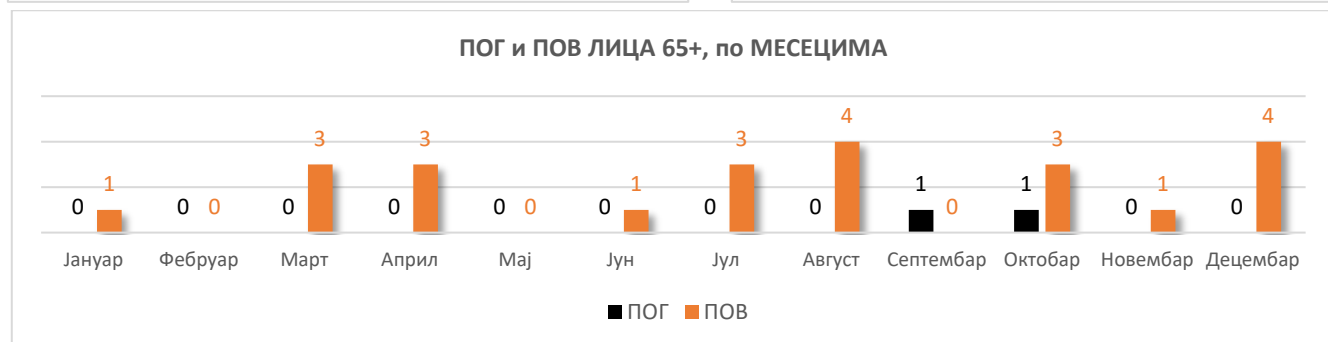
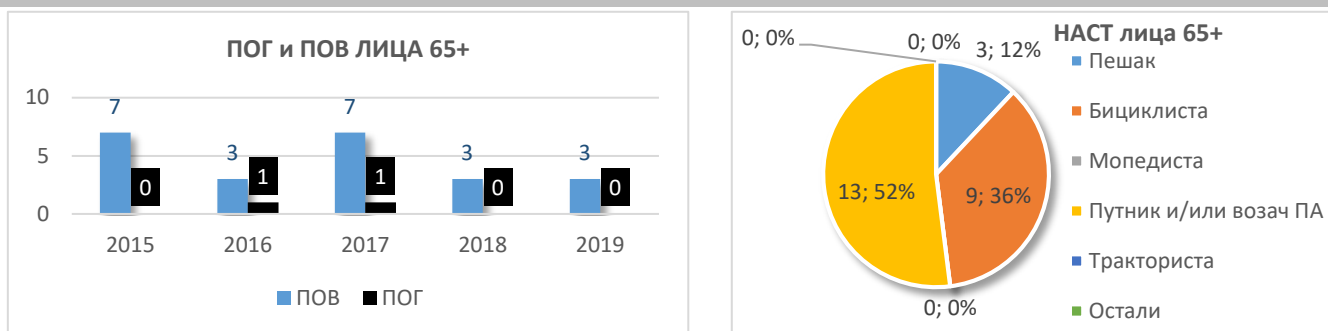
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 9, док је 1 дете погинуло.
- Деца путници чине 60%, деца пешаци 20%, а деца возачи 20% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у августу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је погинуло 2 младих лица, што чини 17% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих 66, што чини 32% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- Млади највише страдају у септембру и децембру.

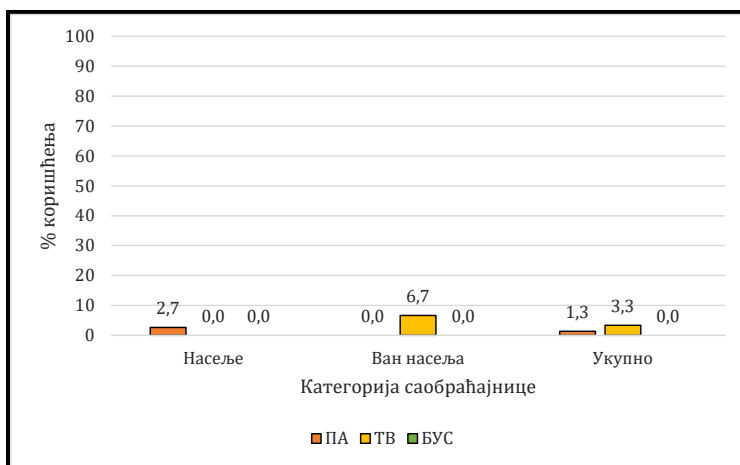
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

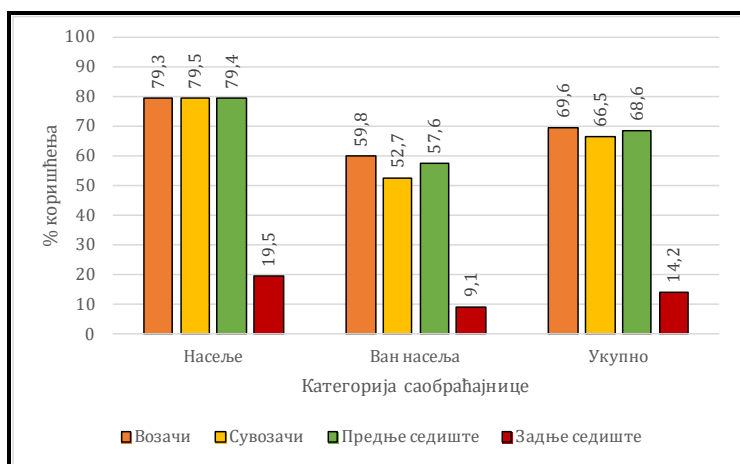
- Укупно је **погинуло 2 старијих лица**, што чини **17%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица **23**, што чини **11%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (52%).
- Старији највише страдају у **августу, октобру и децембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ КОВАЧИЦА

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у локалној заједници Ковачица, уочено је коришћење мобилних телефона код возача путничких аутомобила и возача теретних возила, али не и код возача аутобуса. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код теретних возила (3,3%). Возачи теретних возила чешће користе мобилне телефоне током војње ван насеља (6,7%). Возачи путничких аутомобила чешће користе мобилни телефон у насељу (2,7%), а просечно 1,3%, Дијаграм бр. 11.1.

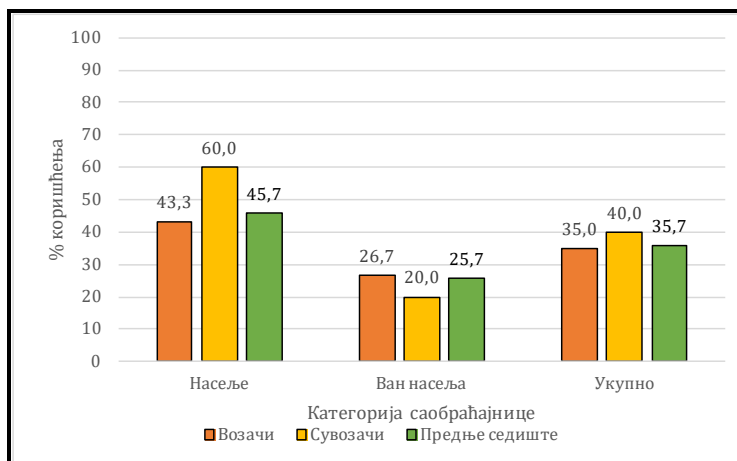

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у локалној заједници Ковачица

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у локалној заједници Ковачица

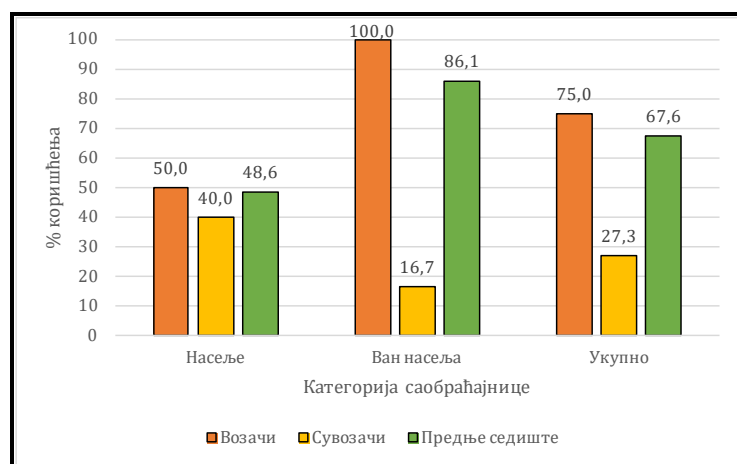
Коришћење сигурносног појаса у локалној заједници Ковачица слично је код возача и сувозача. Код возача, ове вредности износе 79,3% у насељу и 59,8% ван насеља. Слично, код сувозача, мања употреба сигурносног појаса бележи се ван насеља (52,7%), а већа у насељу (79,5%). Генерално, забележена је мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 14,2%. Нешто већи ниво употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочен је у насељу (19,5%) и ван насеља (9,1%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у локалној заједници Ковачица

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у локалној заједници Ковачица износи 35,0% код возача и 40,0% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен у насељу (43,3%), као и код сувозача (60,0%). Са друге стране, мањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила ван насеља (26,7%), односно, код сувозача (20,0%), Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у локалној заједници Ковачица значајно је већа код возача у односу на сувозаче. Код возача аутобуса овај проценат износи 50,0% у насељу и 100,0% ван насеља, а просечно 75,0%. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 27,3% и нешто је мања ван насеља (16,7%) у односу на насеље (40,0%), Дијаграм бр. 11.4.

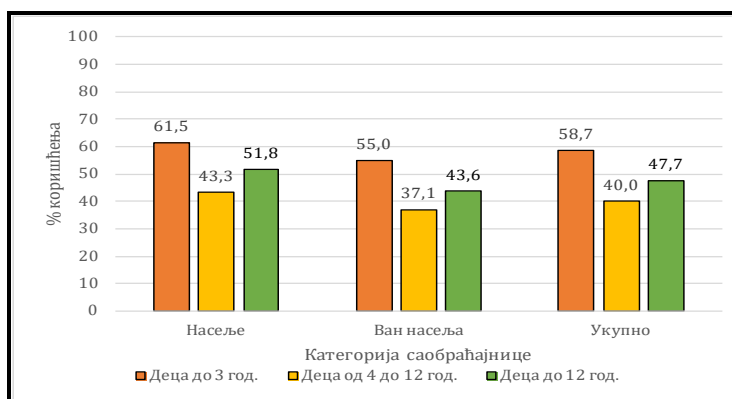

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у локалној заједници Ковачица

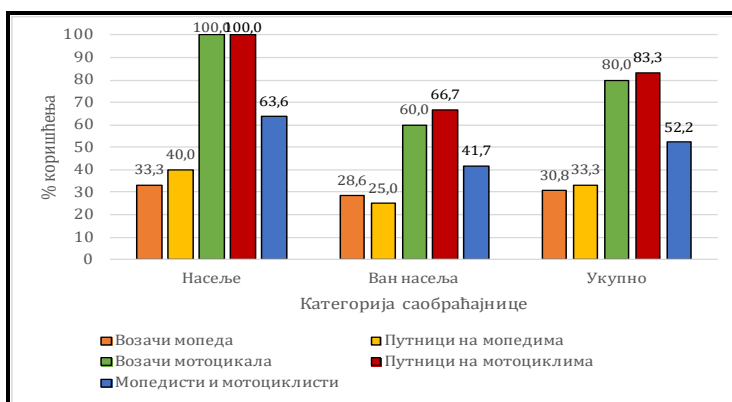
Употреба заштитних система за децу у локалној заједници Ковачица износи 47,7%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 58,7%, а код старије деце од 4 до 12 година 40,0%. Употреба заштитних система за децу до 3 године је мања ван насеља (55,0%) у односу на употребу у насељу (61,5%). Слично, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година износи 43,3% у насељу, а 37,1% ван насеља, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у локалној заједници Ковачица код свих двоточкаша износи 52,2%. Највеће стопе употребе заштитних кацига уочавају се код путника на мотоциклима (83,3%) и возача мотоцикала (80,0%). У насељу, употреба кацига код двоточкаша износи 63,6%, док је ван насеља овај проценат нешто

мањи и износи 41,7%. Треба нагласити и употребу заштитних кацига код возача mopеда у насељу (33,3%) и ван насеља (28,6), као и употребу заштитних кацига код путника на mopедима у насељу (40,0%), ван насеља (25,0%), Дијаграм бр. 11.6.

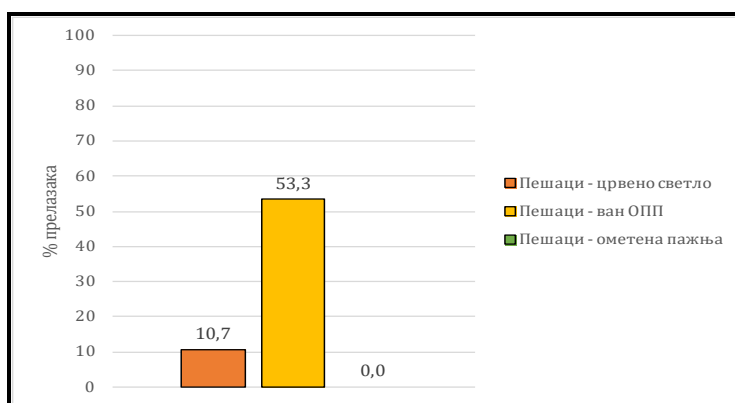

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у локалној заједници Ковачица

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у локалној заједници Ковачица

Истраживања понашања пешака на подручју локалне заједнице Ковачица показала су да 10,7% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Знатно већи проценат пешака у посматраној локалној заједници прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 53,3%. Са друге стране, ниједан пешак није имао ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у локалној заједници Ковачица

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Ковачица у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	4	11	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	1	2	1	1
ЦИЉ	2020. год.	max 2	max 5	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Ковачица, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 183 саобраћајних незгода, од којих је 137 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 12 лица, док је теже и лакше повређено 209 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Није било погинулих пешака у СН.
- Погинуо је 1 бициклиста, што чини 8% укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 2 возача и путника на мотоциклима и мопедима, што чини 17% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 8 возача и путника у ПА, што чини 67% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 1 лице, што чини 8% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 3 лица, што чини 25% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 9-оро деце, док је 1 дете погинуло у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (60%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 2 младих. Млади чине 17% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 2 лица старости 65 и више година, што чини 17% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (52%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у септембру.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**